

Nikola Savić
BOLJI ŽIVOT

Beograd, jul 2014.

Nikola Savić

BOLJI ŽIVOT

sa italijanskog prevele

Marija Pejić
Marija Čojbašić
Ivana Simić

M
Vukotić
Media

Naslov originala

Nikola P. Savic

VITA MIGLIORE

© 2014 Bompiani/RCS Libri S.p.A., Milan

All rights reserved

copyright © za srpski jezik, Vukotić media

*Još uvek ne znam da li sam tvoj rob ili tvoj
gospodar.
Ne znam da li smo brat i sestra ili smo prijatelji
ili ljubavnici.
Ovu knjigu posvećujem tebi, kao i celo svoje biće.*

PROLOG

Moj otac kaže da je seljački kačiti fotografije na zid. Fotografije, i to samo one na kojima su pejzaži, mogle bi se čak i okačiti, ali nikako same, niti da budu u boji.

„Da bi okačio na zid fotografiju u boji ili neku na kojoj su ljudi, a da pritom ne izgleda seljački”, kaže Inženjer, „treba da imaš velika muda i fenomenalan ukus.”

Moji drugovi se uvek dive slikama kada dođu kod mene i često me pitaju gluposti tipa:

„Jesi li ti naslikao ove slike?”

„Jel' tvoj otac slikar?”

„Čemu vam uopšte služe sve te slike?”

I ja onda ne odgovorim ništa ili, pak, kažem:

„Moj otac ih skuplja”, ili tako nešto.

Moji drugovi onda potvrdno klimnu glavom i ukrste ruke na leđima, kao kada ih nastavnici ispituju u školi.

Njihovi matorci su drugačiji od mojih.

Drugačije se oblače, njihova lica su gruba, nemaju pune kuće knjiga, niti kače slike po zidovima.

Kada idem u kuće mojih drugara na zidovima obično vise gobleni ili postereri ili, u najboljem slučaju, fotografije.

U Z-ovoj i Šuginoj kući nema ničega na zidovima, osim u njihovoj sobi, gde je polepljeno brdo postera fudbalera i rok pevača.

Mihajlo u svom stanu ima dve slike na kojima je predstavljeno jezero sa nekim čamcem. Odvratne su... A u kući Malog Saleta nema baš ničeg, osim kalendara sa golim sisatim ženama na

terasi. Tamo ga je okačio njegov otac, jer ujutru voli da pije kafu napolju. Podrazumeva se, kada je toplo.

U Ivaninoj kući ima slika, i te kako ih ima, ali čini se da su sve nekako iste, na svima je naslikana mrtva priroda, na tamnoj ili crnoj pozadini. Sve su okačene u istoj ravni.

PRVI DEO

1

DOLE U ITALIJI

Danas, kada sam stigao kući, zatekao sam jednu novu sliku: mrtva priroda u metafizičkom duhu.

Zve i Inženjer izgledaju kao jabuka i flaša, a baba kao prokleti vampir kojeg je slikar dodao samo da pomrsi konce. A gde sam tu ja?

Baba je zaposela jednu visoku barsku stolicu za šankom, gde je moj otac ranije služio piće prijateljima, što je poprilično neuobičajno mesto za jednu babu. Hodnik je mračan, na dnu se vidi ona, a vide se i moji kako sede jedno naspram drugog za kuhinjskim stolom, pod žutim svetlom lusteru.

Ova scena je unapred isplanirana, sudeći po mojim usavršenim detektorima.

Imam dvanaest i po godina, idem u peti razred i odgojen sam po najboljim knjigama najboljih psihologa na svetu. Moja majka ne može više ništa da sakrije od mene.

Zapravo, treba da mi saopšte nešto.

Zve, moja majka, uporno okoliša, dok Inženjer, pak, žuri da pređe na stvar. Za deset minuta mora da sačeka rusku delegaciju.

„Dobro, onda mu reci ti”, kaže smoreno Zve.

„Mama, završio sam!” čuje se iz kupatila.

„Još uvek nije naučio sam sebi da obriše dupe...” kažem ja.

„Ja ću obrisati malog Baneta, ćero, tako da vi možete da razgovarate kao što i dolikuje u ovakvoj situaciji.”

Baba Lea uvek zove moju majku ‘ćero’, iako je, suštinski, majka mog oca. A i to njeno ‘ćero’ nekako para uši, budući da obično priča kao grof Drakula. Nadam se da to nije zajednička boljka svih žena koje predaju u srednjim školama, jer ću u suprotnom morati da postanem električar ili vodoinstalater, kao roditelji mojih drugova.

Rešio sam da ih izvučem iz neprijatnosti i da sam pokrenem akciju.

„Idemo u Italiju.”

„Vidiš Zve da zbog tih tvojih drama samo gubim vreme. Dete već sve zna”, kaže Inženjer ustajući.

„Još uvek ne znamo da li ćemo biti blizu Rima ili blizu Venecije. Najverovatnije Venecije. Institut je kupio dve fabrike i šalju tvog oca da ih pokrene”, kaže Zve staloženo.

Vrata na dnu hodnika se zatvaraju, ne vidi se više svetlo sa stepeništa. Inženjer je otišao.

„Deki, dušo, sedi pored mene da popričamo malo.”

Zve me gleda svojim ogromnim očima. Ispituje mi lice odmevajući svaku moju reakciju.

„Vidi, Deki, treba da znaš da je sasvim normalno preseliti se. Ne treba ničega da se plašiš”, kaže, a onda sledi jedna duga pauza. Očekuje da ja nešto kažem. Pomalo mi je neprijatno pod njenim reflektorima, a onda odlučujem da progovorim.

„A čega bi to trebalo da se plašim, izvini?”

„U stvari, mali moj Deki”, kaže s olakšanjem, „ne treba da se

plašiš. Tamo je škola lakša nego ovde, a i upisaćemo te u privatnu školu, gde je najveći broj časova na engleskom.”

Ja umesto odgovora sležem ramenima, dobro mi ide u školi i u tome nikada nisam video ništa problematično ili naporno.

„Prvo će otići Savke da pronađe kuću, a onda ćemo u proleće i mi dole.”

„Gde dole?”

„Dole u Italiju, najverovatnije u Veneciju.”

„Misliš gore...”

„Kako gore?”

„Mama, Venecija je severnije od Beograda. Poprilično je zapadnije i znatno severnije... Dok je Rim, manje – više, na istoj geografskoj širini kao Beograd.”

Vidim kako joj se u očima pojavljuje znak pitanja. Onda odlučujem da joj zadam završni udarac.

„Mama, to što se neko mesto nalazi na moru ne mora da znači da je na jugu...” Pauza. „A moji drugovi... hoće li moći da dolaze kod mene?”

„Ma, naravno, Deki... Vidi, mogu da sednu na voz i da stignu za samo jednu noć. Znaš kada ja sa drugaricama idem u šoping u Trst? Rezervišemo spavaća kola, dobro se naspavamo, a onda celu subotu obilazimo radnje. Vraćamo se uveče i opet spavamo u vozu sve do Beograda.”

Naravno da znam. Posle danima kroz stan defiluje povorka gusaka koje ispijaju kafe i gledaju robu.

„Vidi, Venecija je na samo sto pedeset kilometara od Trsta. Što bi značilo još jedan dodatni sat u vozu i tu si!”

Aha, ako ti ne ukradu pasoš, kao što se desilo njenoj drugarici Tanji. Naši pasoši su najtraženiji u svetu. Jedino sa njima možeš da ideš i u Ameriku i u Rusiju, a mogao si, čak, da pređeš i Berlinski zid, dok je još bilo Berlinskog zida. Ukradu ih, promene sliku i idu gde god hoće.

„A ako idemo u Rim?”

„Slušaj, ne komplikuj više, ako budemo bili u Rimu, doći će avionom... Dakle? Kako ti se čini? Jesi li srećan što ćemo neko vreme biti tamo? A od sledeće nedelje dolaziće ovde jedna Savketova koleginica koja će ti držati časove italijanskog. Da znaš samo kako je slatka... Nosi i naočare.”

„Ok... Onda prvo ide ćale, a na leto dolazimo mi?”

„Ne. Mi ćemo doći u maju. Tvog brata ću izvući iz škole, a tebi neka zaključe ocene do polovine maja... Kakve su ti ocene?”

„Odlične, kevo”, i uperim u nju prste kao da pucam iz pištolja, što je uvek zasmeje.

I, naravno, i sad se smeje i obilazi sto da me zagrlji i razbaruši mi kosu. I Bane nam prilazi i grli nas. Iza njegove njuške snimam babu kako nas posmatra držeći levu ruku na desnom ramenu. Kada nam se pogledi ukrste, kao da ju je odjednom sramota, pretvara se da namešta naočare i nestaje u mračnom hodniku, u pravcu sobe ili kupatila.

U svakom slučaju, tako počinje priča. Poput mnogih, vešću o polasku i bratom koji te, u međuvremenu, lupi laktom u jaja.

„Aaaaaaa!” Bunim se.

„Pusti ga, Deki. Mali Bane, mamin lepota najbolji na svetu, on je stvarno dobro dete.”

Brat mi se onda isplezi i otrči do televizora da pusti video kasetu sa tri sata Toma i Džerija.